

Potresi:

- 1.) Potres je sunkovito premikanje delov Zemeljske skorje ki nastane zaradi tektonskih premikov. Izhodišče potresa imenujemo hipocenter in se nahaja v globini (30 km).
- 2.) Nad njim se na zem. površju potres. alovi širijo do epicentra kjer je potres na površju najmoč. Od njega se pot. sunki širijo v obliki pot. valov na vse strani.
- 3.) Ločimo: - **Tektonske** - največ ~ stiki plošč
- **Vulkanske** - ob izbruhu vulkana
- **krajevne udorne** - ker se nekaj udre.
- 4.) Moč potresa merimo z stopnjami in lestvicami. Potresa 1 stopn. Ne občut. Zaznajo ga seizmografi. Človek obč. pot. 4. stopn., 8 pa je rušilna. Potrese označujemo z lestvico: rihterjeva, mercallijeva.
Riht meri moč pot. valov, mercallijeva pa meri učinke pot. Na stavbah itd. Letno se sprosti ok. 10000 potresov po svetu, v slo pa 300-400. Pot območja so na tektonsko zelo živahnih obm. In se marsikje ujemajo z razširjenostjo vulkanov in mladonag. Gorstev.

Vulkani:

- 1.) Je prodiranje žareče magme na zem. Površ. Magma bruha na površ. Skozi krater ali vulkansko žrelo ter se ohlaja in strjuje v obliki lave. Tekoča lava zgradi ok. Kraterja stočsasto goro, ki jo imenujemo vulkan/ognjenik. Lava iztopi na površje po močni eksploziji pri kateri letijo višine k večji kamninski bloki in bol droben material. Do erupcije pride zaradi sprostitve plinov v vulk. Ognjišču ker sta se znižala temp. in pritisk. Po končani erupciji to bruhanje preneha in preide v izhajanje plinov (žveplove pare-sulfatare) in druga ogljikova (mofete).
- 2.) Vulkanji so lahko živi ali ugasli. Žive vulkane prepoznamo po izbruhih, ki jih spremljajo eksplozije, potresi, veliko škode. Ugasle pa spoznamo po stožčastih vrhovih, ppo gosti naselitvi. Spoznamo ga še po kraterskih jezerih.
- 3.) Kje so pokrajine z vulkani?: - sredozemlje (etna, stranbadi, Vezu) - Z do Tihega oceana.